

УДК 338.439

Гінзула М.Я. (Україна, Тернопіль)

АНАЛІЗ СТАНУ ТА ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Основа господарства Тернопільської області базується на харчовій промисловості, що заснована на історично сформованих природних та економічних умовах території дослідження. На виробництво харчових продуктів припадає 49% обсягів реалізованої продукції промисловості області. Даний вид виробництва розвивається динамічно, протягом останніх років спостерігаємо поступове збільшення обсягів виробництва, щорічно на 15-20%.

Позивна тенденція динаміки виробництва харчової промисловості Тернопільській області базується на основних факторах: сільське господарство області виробляє 40% валового сукупного продукту області, 33% населення області працюють у аграрній сфері, проте переважна більшість підприємств спеціалізуються на переробці аграрної продукції.

Основним видами продукції галузі є м'ясо, вироби ковбасні, масло вершкове, борошно, жирні сири, крупи, хлібобулочні вироби, цукор білий кристалічний, напої безалкогольні, води натуральні мінеральні, горілка та інші горілчані вироби, пиво та інші.

Проаналізуємо динаміку виробництва окремих харчових продуктів та напоїв за період 1990-2011 роки. Виробництво м'яса та його субпродуктів скоротилось за вказаний період у 10 разів, ковбасних виробів у 14 разів, борошна у 3,5 разів, хлібобулочних виробів у 11 разів, безалкогольних напоїв у 5 разів, горілки та інших горілчанних виробів у 6 разів та пива у 4 разів. Зокрема виробництво круп є стабільним протягом вказаного періоду, показник виробництва не опускався нижче 6,5 тис. т на рік, зокрема в окремі роки (1995, 2000, 2008, 2009) підвищувався на 56%. Виробництво мінеральної води також має позитивну тенденцію, у порівнянні з 1990 роком виробництво зросло на 34%, у період 2006-2010 років річний показник зростання обсягів виробництва коливається у межах 7-9%.

Найпотужнішими підприємствами харчової промисловості є: ТОВ «Тернопільський комбінат хлібопродуктів», ТзОВ «Бучачагропром», ТзОВ «Надзбруччя Млин» (Підволочиськ), ПрАТ «Добра вода» (с. Млинівці Зборівський район), ПАТ «Опілля», ТОВ «Микулинецький бровар», ПП «Масар-Агро» (Копиченці), ВАТ «Екор» (Тернопіль), ПрАТ «Тернопільський молокозавод». У 2012 року у зв'язку з банкрутством припинив промислову діяльність ЗАТ «Кременецький тютюновий ферментаційний завод» (рис. 1).

Найважливішими факторами розміщення виробництва харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів області є населення, сировинна база і транспорт. Основними проблемами виробництва харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів є недостатня забезпеченість сировиною. У 2006-2010 роках 76% підприємств харчової сфери області завершили поточний рік з прибутками, на протипагу періоду 2001-2004 років коли 85% підприємств за економічними показниками є збитковими.

Основні чинники, що гальмують розвиток харчової промисловості Тернопільської області, окрім забезпеченням сировинною, належать: мізерна частка оновлення основних фондів, зношене устаткування. Враховуючи тенденції зменшення показника приросту населення, підприємства даної галузі опиняються у кризовій ситуації з обтяжливими економічними і соціальними умовами.

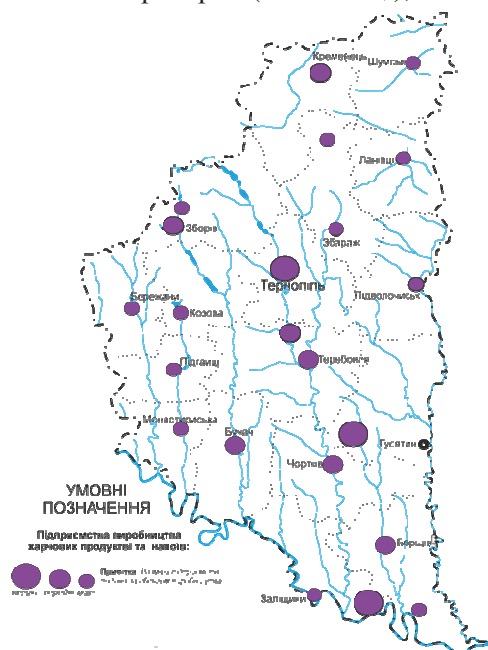

Рисунок 1 – Підприємства харчової промисловості Тернопільської області